

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Ion Guzun, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djuljeta Devder, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 19 septembrie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018, în privința inculpatei

Obreja Nadejda XXXXXX.

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>11.04.2015 – 19.09.2018,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>10.10.2018 – 12.12.2018,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>18.03.2019 – 17.04.2019.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 19 septembrie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Obreja Nadejda a fost condamnată în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 4 închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

De la inculpată s-a încasat în beneficiul lui Mereuță E. prejudiciul material în sumă de 24.000 lei, prejudiciul moral în mărime de 73.000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 3000 lei, în rest, acțiunea civilă a fost respinsă.

2. Instanța de fond a constatat că la 30 noiembrie 2017, aproximativ ora 21.30, inculpata Obreja N., aflându-se la volanul automobilului „Citroen C1”, n.î. XXXXX, se deplasa în mun. Chișinău, pe bd. D. Cantemir din direcția bd. I. Gagarin în direcția str. Ismail.

În timpul deplasării, ajungând la trecerea neregulată pentru pietoni, semnalizată prin marcajul rutier 1.14.1, anexa nr. 4 din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și anexa nr. 1 și zona de acțiune a indicatoarelor rutiere nr 5.50.1 și 5.50.2, anexa nr. 3 din R.C.R., amplasată în apropierea imobilului nr. 106/2 din bd. D. Cantemir, mun. Chișinău, n-a ținut permanent seama de împrejurări, n-a apreciat corect situația reală pe drum, în care se află autoturismul în momentul respectiv, încălcând cerințele art. 45 alin. (1) și (2) al R.C.R., care prevede că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; d) situația rutieră, în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului; în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, prevederile art. 11 al R.C.R., conform cărora conducătorul de vehicul înainte de plecare și în timpul deplasării este obligat: f) să cedeze trecerea pietonilor la trecerile pentru pietoni cu circulația neregulată; cerințele art. 3 R.C.R. potrivit cărora participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sunt provocate de circumstanțe iminente; cerințele art. 4 al R.C.R. potrivit cărora, orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia și cerințele art. 22 alin. (4) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, potrivit căruia participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluența și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic, nu a redus viteza ca să poată opri la apariția obstacolului, nu a ținut cont de situația rutieră, nu a manifestat prudența sporită și a comis tamponarea pietonului Mereuță V., care traversa carosabilul bd. D. Cantemir, din stânga spre dreapta relativ deplasării automobilului în cauza, în apropierea nemijlocită a trecerii pentru pietoni cu circulație neregulată. Ca urmare, după comiterea accidentului rutier, Mereuță V. a fost transportată la IMSP IMU, fiind internată în secția de reanimare, unde la 03.12.2007 a decedat.

Potrivit concluziilor din raportul de expertiză judiciară (medico-legală) nr. 171D/2273 din 19.03.2018, efectuat în rezultatul analizei datelor documentelor medicale ale cadavrului, în conformitate cu circumstanțele cazului și întrebările expuse soluționării s-a conchis: moartea lui Mereuță V. a survenit în rezultatul hemoragiilor intracerebrale, cauzate de trauma cranio-cerebrală deschisă cu fractura oaselor bolții și bazei craniului, starea generală fiind complicată prin edem cerebral pronunțat cu hemoragii secundare în trunchiul cerebral, ce se confirmă prin datele documentelor medicale la depistarea modificărilor traumatiche respective la necropsie și adevărate histopatologic. La examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat:

traumă cranio-cerebrală deschisă: hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fractură liniară a oaselor bolții și bazei craniului, hemoragii subarahnoidiene, sânge fluid în ventriculii cerebrali, edem cerebral pronunțat și hemoragii în trunchiul cerebral, echimoze și excoriații pe cap, membrele superioare și inferioare. Toate leziunile descrise în pct. 2 al concluziilor au fost produse prin acțiunea traumatică cu corp(-uri) contondent(-e) sau la lovirea de acesta (acestea), într-o perioadă scurtă între ele, posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță, au legătură cauzală directă cu decesul și, în comun, se califică ca vătămare corporală gravă.

Instanța a reținut că inculpata a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Astfel, inculpata a declarat că aproximativ la ora 21.20, se deplasa cu lumina inclusă în faza scurtă. Afară ploua. Se deplasa pe a treia bandă, cu o viteză de 45-50 km/h, deoarece trebuia să vireze la stânga, pe str. Ismail. Ajungând în apropierea trecerii neregulate de pietoni de lângă piața „Tiraspol”, trecând de marcajul rutier 5-6 m., la o distanță de aproximativ 1-2 m. din partea stângă a automobilului, în afara trecerii de pietoni, a observat silueta unei persoane îmbrăcată în haine de culoare întunecată, care avea glugă pe cap și care s-a angajat brusc, la pas grăbit, fără să se asigure, în traversarea drumului de la stânga spre dreapta, relativ deplasării mijlocului de transport. Imediat a frânat și concomitent a virat în partea dreaptă cât a fost posibil pentru a evita tamponarea, însă nu a reușit acest lucru deoarece s-a produs totul foarte rapid, iar distanța dintre automobil și pieton era foarte mică, lovind-o cu bara de protecție din partea dreaptă față, după care victima a fost aruncată pe parbrizul din față, apoi a căzut jos. După tamponare, a oprit automobilul și, îndreptându-se spre persoană, a văzut că aceasta era o domnișoară care avea pe cap o glugă, un fular, și asculta muzică foarte tare la căștile din urechi. A chemat ambulanța și poliția, care în scurt timp s-a prezentat la fața locului transportând persoana la spital, iar ea a rămas la fața locului pentru clarificarea situației.

Conform procesului-verbal de cercetare la fața locului din 30.11.2017, fiind întocmită schița accidentului rutier și fototabelul, a fost stabilit că tamponarea pietonului a avut loc în apropierea nemijlocită a zonei de acțiune a indicatoarelor rutiere nr. 5.50.1 și 5.50.2 Anexa nr. 3 al R.C.R., pe banda a treia de circulație.

Apreciind probele administrate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării, instanța a constatat că fiind demonstrată pe deplin vinovăția inculpatei și i-a încadrat acțiunile în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, adică încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport care a provocat decesul unei persoane

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de faptul că inculpata a săvârșit o infracțiune gravă, din imprudență, ca circumstanțe atenuante fiind identificate lipsa antecedentelor penale, contribuția activă la descoperirea infracțiunii și solicitarea privind examinarea cauzei în procedură simplificată, acordarea susținerii materiale succesorului părții vătămate, cu transferul pe contul acesteia a sumei de 100.000 lei,

precum și lipsa circumstanțelor agravante, concluzionând că reeducarea și corectarea acesteia este posibilă fără izolare de societate, aplicând în privința ei prevederile art. 90 Cod penal.

Totodată, instanța a statuat că cuantumul prejudiciul moral pretins de succesorul părții vătămate în mărime de 800.000 lei este disproporționat și excesiv în raport cu circumstanțele stabilite și principiul general al echității, în vederea unei reparări echitabile, fiind necesară acordarea prejudiciului moral în mărime de 73.000 lei, a cheltuielilor judiciare în sumă de 3000 lei și a prejudiciului material în sumă de 24.000 lei, adică în sumă totală de 100.000 lei.

3. Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Principal, Valentina Ciobanu, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie condamnată la 3 ani și 8 luni închisoare, cu executare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 3948 lei.

Apelanta a indicat că instanța de fond nu a ținut cont de faptul că inculpata a comis o infracțiune gravă, soldată cu decesul victimei, care traversa regulamentar strada, pe trecerea pentru pietoni – spațiu destinat deplasării în siguranță a pietonilor.

Comportamentul inculpatei denotă neatenția ei la trafic, expunându-i pericolului și pe ceilalți participanți la trafic. Or, mijlocul de transport este o sursă de pericol sporit, care în cazul unei exploatare neconforme poate genera un prejudiciu cu o gravitate înaltă, iar inculpata, fiind conducător de vehicul, cunoștea că trebuie să respecte cu strictețe normele Regulamentului circulației rutiere. Totodată, aceasta a ignorat totalmente regula că pietonul are prioritate la trafic.

Astfel, aplicarea unei pedepse blânde poate doar să încurajeze pe viitor comiterea altor infracțiuni.

Pe lângă aceasta, instanța de fond urma să încaseze din contul inculpatei cheltuielile judiciare or, art. 229 Cod de procedură penală prevede că cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

3.1. A declarat apel și succesorul părții vătămate, Mereuță E., solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie condamnată la o pedeapsă privativă de libertate, iar acțiunea civilă să fie admisă conform cerințelor înaintate.

Apelanta a invocat că la stabilirea pedepsei, instanța de fond urma să țină cont de faptul că accidentul s-a produs în apropierea trecerii de pietoni, în raza indicatorului care semnalizează trecerea pentru pietoni, că inculpata a comis o infracțiune gravă, iar după producerea accidentului nu a acordat suport moral și material rudelor victimei, precum și că victima a fost unicul copil în familie.

Deci, scopul legii penale poate fi atins doar cu izolarea inculpatei de societate.

Totodată, instanța de fond neîntemeiat a respins parțial acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018, a fost admisă cererea succesorului părții vătămate Mereuță E. de retragere a apelului apelul, fiind încetată procedura de apel în această parte, iar apelul procurorului a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că pedeapsa aplicată de prima instanță este una corectă, echitabilă și rațională, care va duce la realizarea scopului legii penale.

Or, inculpata a comis din imprudență o infracțiune gravă și a recunoscut integral vina, beneficiind de reducerea termenului pedepsei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, ca circumstanțe atenuante au fost reținute lipsa antecedentelor penale, contribuția activă la descoperirea infracțiunii, insistența ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, acordarea susținerii materiale succesorului victimei, fapt confirmat prin extrasele bancare, nefiind stabilite circumstanțe agravante.

Astfel, instanța de fond a ținut cont că inculpata a săvârșit o infracțiune gravă, și-a recunoscut vina, s-a căit sincer de fapta comisă, anterior nu a fost judecată, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru și a individualizat corect pedeapsa aplicată acesteia.

Dat fiind că inculpata nu are antecedente penale și nu a executat vreo pedeapsă în penitenciar, având în vedere prezența circumstanțelor atenuante și lipsa celor agravante, introducerea acesteia în mediul penitenciar la vârsta pe care o are, ar fi în măsură să conducă la cultivarea urii sale față de ordinea de drept și ar afecta iremediabil dezvoltarea sa socială, prima instanță corect a conchis că suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea va oferi o bună protecție intereselor societății și va evita consecințele negative ale izolării de societate a vinovatei.

Totodată, scopul pedepsei penale nu este ca, aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca partea vătămată și statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității, iar pedeapsa stabilită inculpatei va contribui la reeducarea acesteia și conștientizarea acțiunilor comise.

Cererea acuzării privind încasarea din contul inculpatei în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 3948 de lei, suportate la efectuarea expertizelor medico-legale este neîntemeiată or, conform art. 228 alin. (4) Cod de procedură penală, expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu.

Prin urmare, cheltuielile judiciare nu pot fi puse în sarcina inculpatei, deoarece aceste cheltuieli sunt puse în seama statului, prin intermediul organelor de resort, care pornesc urmărirea penală și sunt cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, dar nu cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală în legătură cu efectuarea urmăririi penale.

Potrivit art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, fapt ce denotă caracterul permisiv al normei legale respective.

Pe lângă aceasta, succesorul victimei, Mereuță E., a înaintat o cerere prin care a solicitat retragerea apelului, declarat împotriva sentinței, invocând că nu mai are pretenții față de inculpată.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a deciziei, și dispunerea rejudecării cauzei, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Recurenta a invocat că prin stabilirea unei pedepse nonprivative de libertate pentru săvârșirea unei infracțiuni cu un grad de prejudiciabilitate sporit, fiind periclitată ordinea de drept, nu a fost atins scopul principal, ca sancțiunea penală să-și poată îndeplini mai eficient rolul preventiv-educativ.

Instanța de apel a ignorat prevederile art. 75 Cod penal, potrivit căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a acestui cod.

Or, infracțiunea de încălcare a regulilor de securitate a circulației, soldată cu decesul victimei, atentează la relațiile sociale ce vizează respectarea de către conducătorii mijloacelor de transport a regulilor circulației rutiere, obligație impusă fiecărui conducător de transport, care este un mijloc de pericol sporit pentru sănătatea și viața nu numai a șoferului, dar și a altor participanți la trafic, iar la exploatarea mijloacelor de transport, ca izvor de pericol sporit, este obligatorie respectarea necondiționată și strictă a regulilor prevăzute în Regulamentul circulației rutiere.

Argumentele ce țin de personalitatea inculpatei, invocate de instanța de apel, nu pot substitui faptul că a fost curmată viața unei persoane tinere, care este o valoare incomensurabilă, motive care, în coroborare cu art. 61, 75 Cod penal, nu condiționează aplicarea unei pedepse mai blânde decât închisoarea.

Totodată, în cadrul urmăririi penale au fost suportate cheltuieli judiciare în sumă de 3948 lei.

Conform art. 227 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal și se plătesc din sumele de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Alin. (3) al normei indicate este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile, ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces. Totodată, art. 229 Cod de procedură penală prevede suficient de clar obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat.

Deci, în situația când art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală statuează direct că inculpatul suportă cheltuielile judiciare, soluția instanțelor de fond și de apel de respingere a cererii de încasare a acestor cheltuieli este neîntemeiată, acuzarea prezentând dovada cheltuielilor suportate de stat la instrumentarea cauzei.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepsei individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatei, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Totodată, potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată ei, dacă, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, iar instanțele de fond și de apel au reținut asemenea împrejurări, și anume că inculpata a săvârșit o infracțiune gravă, soldată cu decesul unei persoane, dar a comis-o din imprudență, a recunoscut în totalitate vinovăția, s-a căit sincer de cele comise, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, nu are antecedente penale, este caracterizată în exclusivitate pozitiv, a acoperit integral prejudiciul material și moral cauzat, succesul părții vătămate neavând careva pretenții față de ea, circumstanțe agravante nu au fost

constatate, just concluzionând că corectarea și reeducarea inculpatei este posibilă fără izolare de societate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, pentru o perioadă de probațiune (*pct. 2., 4. din decizie*).

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatei în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatei, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acesteia, cât și a altor persoane (*pct. 2. și 4. din decizie*).

La fel, se atestă că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluționarea chestiunii legate de cheltuielile judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea cauzei morții, instanțele de fond și de apel just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, respectivele cheltuieli urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării în aspectul vizat (*pct. 2., 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, se observă că recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele și probele cauzei, în latura pedepsei aplicate inculpatei și a cheltuielilor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în

baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul vizat au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că inculpatului i s-a aplicat o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 19 septembrie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018, în privința inculpatei Obreja Nadejda XXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 mai 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Victor Boico